

LỰA CHỌN BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG TRUNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TDTT BẮC NINH

Chu Thị Huyền, Phùng Thị Phương
Khoa Kiến thức cơ bản, Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

Tóm tắt: Trang bị kiến thức Ngoại ngữ nói chung và dạy học tiếng Trung nói riêng cho SV được các trường đại học rất chú trọng nhằm đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế của TDTT. Bài viết trình bày về nghiên cứu thực trạng dạy và học môn tiếng Trung cho sinh viên tại Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh.

Từ khóa: Thực trạng dạy và học môn tiếng Trung, sinh viên, trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

SELECTING MEASURES TO IMPROVE THE QUALITY OF TEACHING CHINESE FOR STUDENTS AT BAC NINH UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Chu Thi Huyen, Phung Thi Phuong
Department of Basic Knowledge, Bac Ninh University of Physical Education and Sports

Abstract: Equipping students with foreign language skills, particularly in Chinese, is a key focus of universities in response to the international integration of the field of physical education and sports. This paper presents a study on the current situation of teaching and learning Chinese for students at Bac Ninh University of Physical Education and Sports.

Keywords: Current situation of Chinese teaching and learning, students, Bac Ninh University of Physical Education and Sports

Nhận bài: 20/02/2025

Phản biện: 19/03/2025

Duyệt đăng: 24/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường đại học Thể dục thể thao (TDTT) Bắc Ninh là một trong những cơ sở đào tạo lực lượng cán bộ TDTT cho đất nước Trung Hoa và nhiều nước trên thế giới. Để đáp ứng được yêu cầu TDTT của xã hội về đào tạo cán bộ TDTT theo xu hướng đa ngành, trong những năm gần đây trường đại học TDTT liên tục Bắc Ninh tiến hành đổi mới chương trình dạy học của các môn học cho phù hợp với thực tiễn và nhu cầu của người học, nhà trường tăng cường nâng cấp hệ thống thiết bị đào tạo, CSVC phục vụ giảng dạy, cải tiến PPDH theo hướng hiện đại, thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn cho GV trong đó quan tâm đến chất lượng dạy học Môn tiếng Trung cho SV của nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vài nét về thực trạng chất lượng dạy học môn Tiếng Trung ở Trường ĐH TDTT Bắc Ninh.

Nâng cao chất lượng giảng dạy và đào tạo ngoại ngữ cho SV của Trường Đại học TDTT Bắc Ninh là một nhiệm vụ quan trọng và xuyên suốt được Đảng bộ, Ban giám hiệu nhà trường đặt ra hàng đầu, trong đó việc trang bị kiến thức về Ngoại ngữ nói chung và tiếng Trung nói riêng cho SV được Nhà trường rất chú trọng nhằm đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế về TDTT. Ngoài ra, đây cũng là một trong các môn học được tính vào điểm tổng kết của 4 năm học. Vì vậy, chất lượng môn học

Tiếng Trung cũng như KQHT của SV là rất quan trọng.

Tuy nhiên, qua quá trình giảng dạy và KQHT của SV cho thấy chất lượng môn học tiếng Trung còn hạn chế. Điều này thể hiện ở chỗ: số lượng SV đạt điểm giỏi trong hai năm gần đây chiếm tỷ lệ thấp (10-15%), chủ yếu ở mức khá và đạt; tinh thần, thái độ học tập của SV không tốt; kỹ năng đọc hiểu, viết của SV yếu.... Thực trạng trên do một số nguyên nhân: phương pháp giảng dạy của GV chưa kết hợp vận dụng linh hoạt; trang thiết bị dụng cụ phục vụ công tác giảng dạy chưa thực sự tốt; ý thức tự giác học tập của SV không cao. Ngoài ra, SV còn có tâm lý sợ sai, sợ mắc lỗi, chưa biết tận dụng thời gian học, trong giờ học chưa thật mạnh dạn phát biểu, ngoài giờ học chưa biết tạo các tình huống đối thoại, tập nói. Nghiên cứu về nâng cao chất lượng môn học tiếng Trung đã có một số đề cập đến vấn đề này. Thực trạng dạy và học môn tiếng Trung cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh cũng cho thấy: đội ngũ giáo viên đáp ứng tốt với yêu cầu giảng dạy, nhưng điều kiện CSVC, hình thức thi kiểm tra, PPDH hiện tại đều chưa thỏa mãn được mục tiêu của môn học. Ý thức, hứng thú, động cơ học tập môn tiếng Trung của nhiều sinh viên chưa xác định tốt dẫn đến KQHT còn thấp và mang tính đối phó. Đây là các cơ sở thực tiễn rất quan trọng để chúng tôi nghiên cứu, đề xuất biện pháp nâng

cao KQHT của sinh viên Trường ĐH TDTT Bắc Ninh đáp ứng yêu cầu hiện nay,

2.2. Biện pháp nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Trung cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

2.2.1. Nguyên tắc lựa chọn biện pháp nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Trung cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

- Căn cứ vào mục tiêu đào tạo của Nhà trường và mục tiêu, mục đích của môn học.

- Căn cứ vào những kết luận từ thực trạng động cơ, ý thức và kết quả học tập môn tiếng Trung của sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

- Điều kiện đảm bảo cơ sở vật chất, đội ngũ giảng viên giảng dạy, dựa vào kết quả phỏng vấn các chuyên gia, các nhà khoa học, cán bộ quản lý, cán bộ giáo viên và sinh viên.

Từ những căn cứ nêu trên, qua quá trình nghiên cứu và phân tích tài liệu tham khảo, dựa vào thực tiễn các điều kiện đảm bảo cho hoạt động giảng dạy, thực tế triển khai Khóa giảng dạy, đề tài lựa chọn 5 nguyên tắc sau: 1) Đảm bảo tính khoa học; 2) Phù hợp với điều kiện thực tiễn và đối tượng; 3) Đảm bảo tính thống nhất; 4) Quán triệt mục tiêu đào tạo

2.2.2. Lựa chọn biện pháp nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Trung cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

Từ những phân tích kết quả nghiên cứu ở trên, dựa vào cơ sở và nguyên tắc lựa chọn biện pháp đã nêu, qua tham khảo tài liệu, qua kết quả điều tra, khảo sát thực trạng công tác giảng dạy và học môn học của sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh, đề tài lựa chọn được 9 biện pháp, sau đó tiến hành phỏng vấn 20 giáo viên đang giảng dạy tại Trường để tìm ra các giải pháp phù hợp với điều kiện thực tiễn.

Kết quả khảo sát cho thấy: 06 biện pháp được đánh giá ở mức độ rất quan trọng (điểm trung bình từ 4.2 trở lên) nhằm nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Trung cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh, đó là:

1. Nâng cao nhận thức, động cơ, ý thức của sinh viên về môn học.
2. Khắc phục, sửa chữa và nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy.
3. Đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá kết thúc môn học
4. Cải tiến phương pháp giảng dạy môn học giúp SV tích cực chủ động tham gia vào bài học.
5. Tăng cường bài tập về nhà cho sinh viên sau

khí kết thúc bài giảng.

6. Hướng dẫn phương pháp học cho sinh viên

3.2.3. Triển khai và ứng dụng các biện pháp đã lựa chọn

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức, động cơ, ý thức của sinh viên về môn học.

- Mục đích: Đối với giải pháp này sẽ giúp cho SV hiểu được ý nghĩa, tác dụng và tầm quan trọng của môn học trong quá trình học tập và sau khi ra trường, từ đó SV định hướng cho bản thân cách thức học cũng như đầu tư thời gian và vốn kiến thức. Đây cũng là yếu tố tiền đề để SV có được kết quả học tập tốt hơn.

- Nội dung thực hiện: Trong chương trình môn học, ở buổi học đầu tiên GV sẽ dành thời gian để khái quát nội dung môn học, sau đó sẽ phân tích cho SV biết được ý nghĩa, tầm quan trọng của môn tiếng Trung trong quá trình học tập và sau khi ra trường.

+ Tổ chức cho sinh viên xem lại các tư liệu, hình ảnh, video về các sinh viên khóa trước tham gia hỗ trợ phiên dịch tiếng Trung cho hoạt động quan hệ quốc của Nhà trường với một số Trường bên Trung Quốc; hoạt động liên kết đào tạo... Từ đó sinh viên thấy được ý nghĩa, tầm quan trọng của việc học tiếng Trung, làm nền tảng vững chắc thúc đẩy động cơ học tập tốt hơn.

- Đơn vị phối hợp: Bộ môn Lý luận đại cương

- Cách đánh giá: Qua phỏng vấn nhận thức, động cơ, ý thức học tập của sinh viên sau thực nghiệm.

Biện pháp 2: Khắc phục, sửa chữa và nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy.

- Mục đích: Trang bị cho giáo viên những trang thiết bị, dụng cụ cần thiết trong quá trình giảng dạy, giúp giáo viên sử dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy, làm phong phú, sinh động bài giảng. Từ đó tạo sinh viên hứng thú học tập, giờ học không bị đơn điệu, nhàm chán.

- Nội dung thực hiện: Đây là giải pháp phụ thuộc vào yếu tố khách quan. Tuy nhiên, trường ĐH TDTT Bắc Ninh đều dành kinh phí cho việc mua sắm, tu bổ cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy. Trong những năm học gần đây, Nhà trường đã nâng cấp, khắc phục những sự cố về máy tính, máy chiếu, loa đài và micro đáp ứng được yêu cầu giảng dạy của giáo viên.

Đối với giảng đường H, để khắc phục điều kiện còn thiếu về cơ sở vật chất, giáo viên môn học đã khắc phục bằng cách: sử dụng máy tính cá nhân, đài của bộ môn Ngoại ngữ, tạo zalo nhóm của lớp học để gửi các bài tập, các video tình huống, các

tư liệu hình ảnh, bản ghi âm phát âm tiếng Trung, tài liệu hỗ trợ cho sinh viên.

- Đơn vị phối hợp: Phòng Hành chính, Tổng hợp; Bộ môn Lý luận đại cương.

- Cách đánh giá: Bằng phương pháp Quan sát sự phạm tiến hành kiểm tra về cơ sở vật chất phục vụ môn học.

Biện pháp 3: Đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá kết thúc môn học

- Mục đích: Trên cơ sở phân tích thực trạng công tác kiểm tra đánh giá kết thúc môn học ở năm học trước (khóa 56 và 57) ở cả 02 học phần, cải tiến hình thức kiểm tra đánh giá trong môn học (khóa 58) giúp SV nâng cao hơn kỹ năng viết và dùng từ.

- Nội dung thực hiện: GV công bố cho SV hình thức thi kết thúc môn học là không chỉ có vấn đáp mà thêm hình thức thi viết. Từ đó giúp sinh viên hoàn thiện hơn ở cả hai kỹ năng.

+ Đối với điểm 10% (điểm ý thức): Không chỉ có đi học đều mà cần phải tích cực xây dựng bài, làm bài tập đầy đủ, thực hiện đúng nội quy của Nhà trường khi lên lớp.

+ Đối với điểm 30% (điểm kiểm tra giữa kỳ): Gồm 03 bài kiểm tra cho mỗi tín chỉ ở mỗi học phần, trong đó mỗi bài kiểm tra sẽ yêu cầu khác nhau, phù hợp với nội dung của mỗi tín chỉ. Điểm của ba bài kiểm tra này cộng lại chia trung bình chung.

+ Đối với điểm 60%: Giáo viên đưa ra 03 chủ đề, sinh viên về chuẩn bị dưới dạng bài viết. Trên cơ sở đó, giáo viên sử dụng chính các chủ đề đó để thực hiện hình thức thi vấn đáp.

- Đơn vị phối hợp: Phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục; Bộ môn Lý luận đại cương.

- Cách đánh giá: Kết quả điểm thi của sinh viên.

Biện pháp 4. Cải tiến phương pháp giảng dạy môn học giúp SV tích cực chủ động tham gia vào bài học.

- Mục đích: Cải tiến phương pháp giảng dạy phù hợp thời lượng môn học, điều kiện thực tế của nhà trường cũng như mục tiêu môn học giúp SV tiếp thu chủ động và nắm vững kiến thức, tránh sự nhàm chán trong quá trình giảng dạy. SV có được hệ thống kiến thức cơ bản từ đó vận dụng trong thực tiễn. Kết hợp với phân tích thuyết trình, giáo viên kết hợp với việc đặt câu hỏi, đưa những tính huống để sinh viên đối thoại, đóng vai.

- Cách thực hiện:

+ Tổ chức buổi họp trao đổi thảo luận trực tiếp lấy ý kiến đóng góp về phương pháp giảng dạy

cho các nội dung môn học.

+ Sắp xếp, vận dụng phương pháp giảng dạy mới phù hợp với nội dung từng giáo án, phát huy tính tích cực của SV, đảm bảo phương pháp tổ chức giờ học phong phú và linh hoạt.

+ Đổi mới phương pháp dạy phải được bắt đầu từ sự thay đổi nhận thức của GV viên: GV phải có sự thay đổi nhận thức đối với yêu cầu, nhiệm vụ mới trong tình hình mới, phải có tư duy mở và phải luôn tìm cách tiếp cận với các phương pháp giảng dạy tiên tiến, hiện đại.

+ GV phải sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực, trong đó thông qua sự chỉ dẫn, khuyến khích cũng như thách thức học viên, sinh viên đạt được mục đích học tập, GV phải là “người hướng dẫn” giúp học viên, sinh viên thu được kiến thức đúng, bổ ích giúp họ biết cách tìm, tra cứu tài liệu, xử lý thông tin, thực nghiệm và kiểm nghiệm kỹ năng của bản thân thông qua ý kiến đánh giá của GV, bạn học, dần hình thành và phát triển kỹ năng trong suốt quá trình học tập.

+ Trong quá trình dạy học, GV phải luôn khuyến khích sinh viên tranh luận về các chủ đề. Nói, việc tranh luận tạo ra cơ hội cho học viên, sinh viên tham gia đầy đủ vào các hoạt động trên lớp, đúc rút được kinh nghiệm trong việc trình bày ý kiến cá nhân, sửa chữa được những lỗi sai (nếu có). Trong quá trình đó, phải nghiên cứu, áp dụng một số phương pháp dạy học tích cực để phát triển tư duy sáng tạo cho sinh viên, như: Phương pháp dạy học dựa trên vấn đề; Phương pháp dạy học thông qua tình huống,... áp dụng vào việc rèn luyện ngữ âm, ngữ điệu, củng cố, vận dụng kiến thức, rèn luyện cách diễn đạt thành đoạn,...

- Đơn vị phối hợp: Bộ môn Lý luận đại cương.

- Cách đánh giá: Thông qua phỏng vấn sinh viên về phương pháp giảng dạy của giáo viên.

Biện pháp 5. Tăng cường bài tập về nhà cho sinh viên sau khi kết thúc bài giảng.

- Mục đích: Giúp SV củng cố kiến thức, tìm và sưu tầm tài liệu tham khảo phục vụ nội dung câu hỏi bài tập về nhà. Ngoài ra, với giải pháp này SV có ý thức về môn học, đầu tư thời gian và nâng cao hiệu quả cho mỗi nội dung bài giảng trên lớp.

- Nội dung thực hiện: Sau mỗi giáo án, GV tổng hợp nội dung bài giảng, nhấn mạnh các nội dung quan trọng và giao bài tập về nhà cho SV. Nội dung câu hỏi ngoài việc nắm được kiến thức đã học, cần phải đọc và tham khảo tài liệu liên quan để giúp SV hoàn thiện hơn trong kỹ năng viết, đọc. Sinh viên chủ động hơn với kiến thức

đã lĩnh hội trên lớp.

- Đơn vị phối hợp: Bộ môn Lý luận đại cương.
- Cách đánh giá: Phòng vấn sinh viên về nhận thức, động cơ, ý thức học tập.

Biện pháp 6. Hướng dẫn phương pháp học cho sinh viên

- Mục đích: Để có được chất lượng môn học, không tạo cho SV thói quen học vẹt, học tủ, trau dồi kiến thức và hoàn thiện hơn hiệu quả giải pháp 5.

- Nội dung thực hiện: GV định hướng, phân tích cho sinh viên thời điểm học khi nào, học cái gì và trong mỗi nội dung bài học nên sử dụng các loại tài liệu tham khảo nào. Cần đọc và tìm hiểu bài mới trước khi lên lớp, nội dung nào không hiểu SV nêu câu hỏi và GV trả lời.

+ Trước khi lên lớp, sinh viên phải có sự chuẩn bị trước (để khi tiến hành thảo luận sẽ tạo cho họ rèn luyện được tư duy logic trong khi biểu đạt. Phải tích cực mạnh dạn tham gia phát biểu xây dựng bài, khắc phục tâm lý lười nói, ngại nói do sợ nói sai. Để khắc phục khó khăn về môi trường tiếng, cần phải xây dựng một môi trường tiếng cho bản thân. Tạo ra môi trường tiếng hàng ngày

rất có ích cho việc rèn luyện kỹ năng Nói.

- Đơn vị phối hợp: Bộ môn Lý luận đại cương.
- Cách đánh giá: Phòng vấn sinh viên về nhận thức, động cơ, ý thức học tập.

III. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu lý thuyết và khảo sát thực trạng dạy học môn tiếng Trung Quốc cho SV tại trường chúng tôi đã lựa chọn 06 biện pháp đảm bảo phù hợp với đối tượng và điều kiện thực tiễn của Nhà trường, đó là: 1) Nâng cao nhận thức, động cơ, ý thức của sinh viên về môn học; 2) Khắc phục, sửa chữa và nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy; 3) Đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá kết thúc môn học; 4) Cải tiến phương pháp giảng dạy môn học giúp SV tích cực chủ động tham gia vào bài học; 5) Tăng cường bài tập về nhà cho sinh viên sau khi kết thúc bài giảng; 6) Hướng dẫn phương pháp học cho sinh viên.

Qua kết quả thực nghiệm Thực nghiệm sư phạm đã cho thấy ứng dụng 06 biện pháp do và dạy học môn Tiếng Trung có hiệu quả nâng cao chất lượng môn học cho sinh viên trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TƯ về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội
2. Kỷ yếu nghiên cứu khoa học TDTT (2003), *Nghiên cứu ứng dụng các phương pháp giảng dạy đại học nhằm nâng cao chất lượng đào tạo trường Đại học TDTT I*, Nxb TDTT, Hà Nội.
3. Đặng Bá Lãm (1995), *Các phương pháp kiểm tra và đánh giá trong giảng dạy đại học*, Đề tài B94 - 38- 09PP, Viện nghiên cứu phát triển giáo dục, Hà Nội.
4. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tồn (1993), *Lý luận và phương pháp TDTT*, Nxb TDTT Hà Nội